

SKAB MERE VÆRDI AF DATA I ET FORBUNDET ØKOSYSTEM

Ni ud af ti virksomhedsledere fra de største virksomheder i verden mener, at data er fremtidens vigtigste "råstof". Sådan er det omtalt i regeringens vækststrategi 2020, udsendt af Erhvervsministeriet. Men hvordan skaber man værdi af data, når de flyder på tværs af virksomheder? Hvad skal man især være opmærksom på, og hvor skal man begynde?

Overblik over data

At have styr på data og have en decideret datastrategi bliver noget af det allervigtigste for virksomheder i fremtiden. GDPR-kravene, som nu er trådt i kraft, handler om personfølsomme data internt i

en virksomhed og på tværs af virksomheder. I fremtiden bliver det i stigende grad nødvendigt at have styr på data på tværs af virksomheden og andre virksomheder, og de, der har en klar strategi for dette og ser muligheder og forretningsmodeller

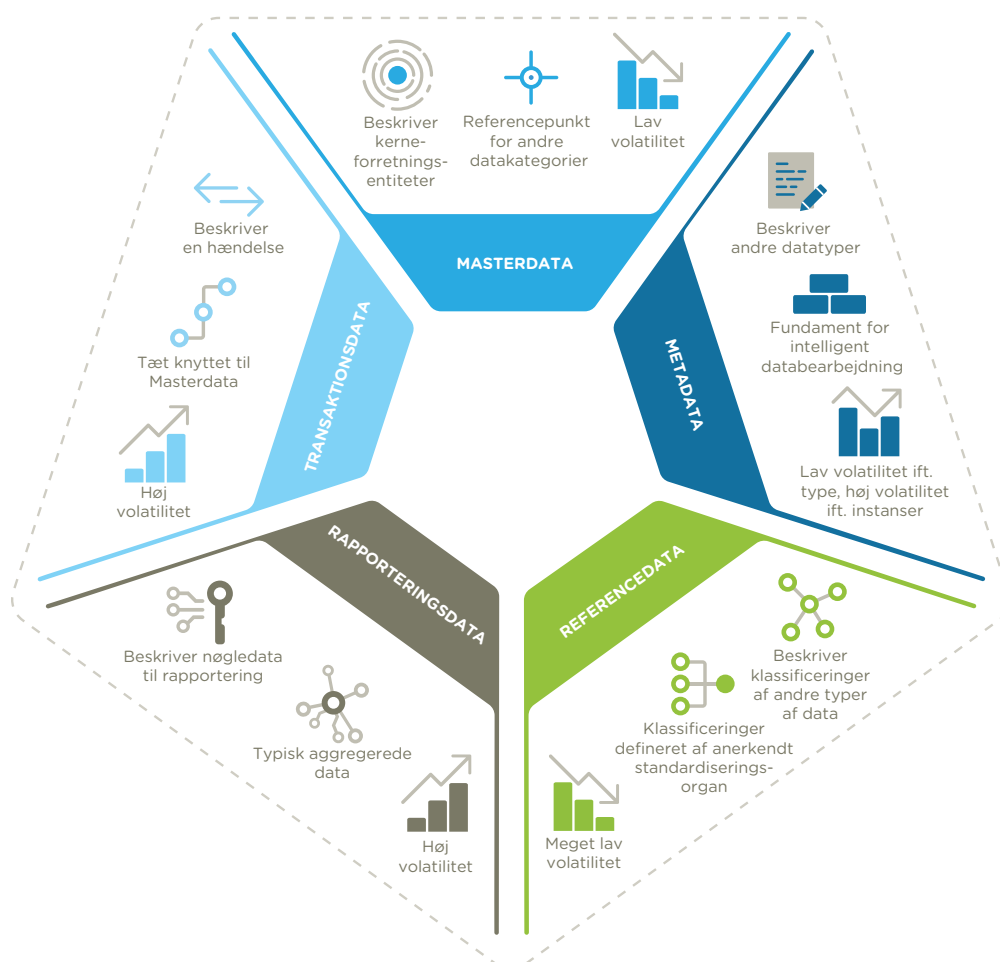
i stedet for begrænsninger, bliver vinderne i fremtidens forbundne økosystemer.

Kategorisering af data

Et af de første skridt for at få styr på data er at kategorisere dem i en

KATEGORISERING AF DATA

Ved korrekt kategorisering af data som led i den strategisk planlægning, vil data spille en vigtig rolle i skabelse af forretningsmæssig værdi.

hensigtsmæssig struktur, som skaber overblik og muliggør strategisk planlægning. Man skal kunne skelne mellem, hvad der er masterdata, transaktionsdata, metadata, referencedata og rapporteringsdata. Derudover bør man for hver af disse datatyper kunne tage stilling til fælles, tværgående emner såsom: datas kritikalitet og risici i forbindelse med forretningens fortsatte funktion, cybersikkerhed, datas livscyklus mv. Eksempelvis bør man være afklaret med, hvilke data der er mest kritiske for virksomhedens forretningsmodel, hvilke fortrolige data man gerne vil udstille til eksterne samarbejdspartnere, hvilke der er kernedata i forhold til virksomhedens forretningsmodel, og hvilke man vil udstille til eksterne parter. Såfremt man ikke allerede har mappet sine data mod virksomhedens kerneprocesser, bør man starte her, da man dels får en fokuseret tilgang, som hurtigt skaber værdi, dels bruger en tilgang, der samtidig medvirker til at afklare førnævnte spørgsmål om, hvad man vil med data i forhold til eksterne parter.

Datalivscyklus på tværs af grænser

Når data udveksles med og beriges af eksterne virksomheder, bliver håndteringen af datas livscyklus ofte en kompleks udfordring. Når data fødes i en løsning, bliver beriget i en anden og transformeret i en tredje, er det stadig helt essentielt at vide, hvem der juridisk set ejer data, hvilke entiteter data knytter sig til, hvad anvendelsesformålet er og datas historik. Udfordringen er imidlertid, at det kan være svært at håndtere situationer, hvor forskellige aktører knytter forskellige transaktionsdata til samme stamdata. Det kan her være

uklart, hvem der reelt har ansvar for ejerskab af data.

Data-governance

Den afgjort vigtigste faktor for at få succes med håndteringen af data består i at opbygge en god data-governance-funktion. Det gælder både på de interne og eksterne linjer. Først og fremmest skal data-governance-funktionen være tydeligt forankret i forretningen – det er ikke et it-anliggende, men derimod forretningen der ejer data. Dermed er det et forretningsanliggende. Det betyder også, at der skal være et klart ejerskab og en klar ansvarsfordeling (personhenførbart) på tværs af forretningen og på tværs af forretning og it. Endelig skal der ske en etablering af en beslutningsstruktur, der er simpel og effektiv, fx et Data Governance Board med effektiv beslutningskompetence, som kan håndtere eskaleringsspørgsmål. Der skal være såkaldte Data Stewards, der arbejder på tværs af forretningen og på tværs af forretning og it, og som har til (hoved)opgave at stå vagt om datakvaliteten. Et sådant data-governance-setup vil også være i stand til at kunne håndtere eksterne integrationer. Her er det dog en vigtig forudsætning, at virksomhedens overordnede datastrategi er konkret og entydig – man skal vide, hvad virksomheden overordnet set vil med data i forhold til deling med eksterne parter.

API'ers funktioner i åbne arkitekturer

Data, som skal være tilgængelige for eksterne parter, skal være tilgængelige via veldefinerede services, hvortil der er knyttet velbeskrevne API'er (Application

Programming Interface). Der er ikke tale om de traditionelle SLA'er (Service Level Agreements), som normalvis definerer non-funktionelle krav. API'er i et forbundet økosystem skal også indeholde den forretningsmæssige og juridiske dimension. Det bør klart fremgå, hvilke brugsscenarioer data kan anvendes i, og under hvilke betingelser og juridiske rammer dette kan finde sted. Brugsscenarioerne kan fx være en generel proces, hvor også andre API'er indgår. På den måde får man indblik i domænet.

Fremtidssikret infrastruktur

Håndtering af data ud over virksomhedens grænser forudsætter solid infrastruktur, som dels kan håndtere store mængder af realtidsdata, dels er i stand til at mappe begreber fra eksterne definitioner til interne og omvendt. Her skal der være en dedikeret infrastruktur, som kan sikre begge dele. Det at dele data på tværs internt og eksternt er ikke et nyt tema – der findes en række forskellige produkter på markedet. Det nye er måden, hvorpå man tilgår markedet samt nye anvendere. At man tilbyder data til aktører, som man måske endnu ikke har aftaler og forretninger med. Dette stiller helt andre krav til dokumentation, fleksibilitet, detaljer og sikkerhed. Markedet er stadig under modning, og derfor bør man prioritere fleksibilitet og standardunderstøttelse højere end væg-til-væg-leverandører.

Fokus bør være på data. Det er virksomhedens råstof og fremtidige grundlag. Data rækker ud over de enkelte it-systemer i porteføljen.

ACTION ITEMS

Prioriter at opbygge en data-governance i virksomheden

Hav en klar strategi for, hvilke data man tilbyder i økosystemet

Sørg for at have fuldt overblik over datas livscyklus – uafhængigt af fødesystemer